

WEF GLOBAL GENDER GAP INDEX 2018

NEDERLAND STIJGT 5 PLAATSEN OP “GLOBAL GENDER GAP INDEX 2018”

Vrouwen participeren meer in het arbeidsproces, maar bij hogere functies en in de politiek nog relatief ondervertegenwoordigd

Nederland stijgt 5 plaatsen op de nieuwe “[Global Gender Gap Index](#)” van het World Economic Forum (WEF). Deze index geeft inzicht in de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen in 149 landen. In de nieuwste editie van het rapport blijkt dat Nederland vooruitgang heeft geboekt op het gebied van arbeidsparticipatie. Ook zijn vrouwen meer gaan verdienen. Vooral wat betreft het aantal vrouwen in de politiek is er nog een inhaalslag te maken; ook wereldwijd gezien valt de vooruitgang op dat gebied tegen. Op basis van de huidige ontwikkelingen verwacht het WEF dat het nog ruim honderd jaar zal duren voordat economische gelijkheid tussen beide seksen is gerealiseerd. Het Erasmus Centre for Business Innovation (ECBI), verbonden aan Rotterdam School of Management, Erasmus University, is partnerinstituut van het WEF. Prof.dr. Henk Volberda, hoogleraar Strategisch Management & Business Policy aan RSM en wetenschappelijk directeur van het ECBI, verzamelde met zijn team data voor Nederland.

In dit jaarlijkse rapport van het WEF worden 149 landen onderling vergeleken en wordt inzichtelijk gemaakt in hoeverre vooruitgang is geboekt bij het reduceren van ongelijkheid tussen beide seksen op vier vlakken: (1) economische participatie en kansen; (2) toegang tot onderwijs; (3) gezondheidszorg en levensverwachting; en (4) politieke invloed. De zogenaamde “Global Gender Gap Index” staat daarin centraal. De score kan variëren van 0 (ongelijkheid) tot 1 (gelijkheid).

De belangrijkste bevindingen van de Global Gender Gap 2018 index zijn:

- **Nederland stijgt 5 plaatsen naar de 27e positie (van 149 onderzochte landen)**

Nederland is 5 plaatsen gestegen op de Global Gender Gap Index en staat dit jaar op een 27^e positie. Volgens de Index is 75% van de ongelijkheidskloof tussen mannen en vrouwen in Nederland gedicht. Vooral op het gebied van economische participatie en wat betreft gelijke kansen heeft Nederland vooruitgang geboekt. Zo is met name het besteedbaar inkomen van vrouwen toegenomen. De gemiddelde arbeidsmarktparticipatie van vrouwen in Nederland is het afgelopen jaar gestegen van 74,2 naar 75,2 procent. Deze toename kan deels worden verklaard door een hoger opleidingsniveau van vrouwen, zoals ook in een onlangs verschenen rapportage van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) is belicht.

Ten opzichte van de groep landen met de relatief kleinste ongelijkheidskloof tussen mannen en vrouwen heeft Nederland relatief weinig vrouwen in hogere functies: circa 1 op de 4 (26,6%) is vrouw. Wat betreft het aantal jaren dat een vrouw regeringsleider is geweest staat Nederland niet in de top van de index. In de Raden van Bestuur van beursgenoteerde bedrijven in Nederland zijn ook verhoudingsgewijs vrij weinig vrouwen aanwezig: 28%. Verder werken ruim twee keer zoveel vrouwen (62%) als mannen (29%) parttime. Vrouwen verrichten echter wel substantieel vaker vrijwilligerswerk dan mannen.

Op aspecten als onderwijsparticipatie, toegang tot gezondheidszorg en leeftijdsverwachting scoren Nederlandse vrouwen niet substantieel lager dan mannen. Op meerdere dimensies is er gelijkheid tussen de seksen, zoals op toegang tot basisonderwijs. Op verschillende andere dimensies scoort het vrouwelijk geslacht hoger. Hierbij valt te denken aan

levensverwachting (73 jaar voor vrouwen versus 71 jaar voor mannen) en inschrijving bij hoger onderwijs (85% versus 76%).

▪ **Scandinavische landen domineren de top van de Global Gender Gap Index**

IJsland voert al meerdere jaren de ranglijst aan met de relatief kleinste mate van ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. In dit land is 86% van de ongelijkheidskloof gedicht. De top-4 van landen met de relatief kleinste mate van ongelijk tussen mannen en vrouwen bestaat verder uit Noorwegen (2^e positie), Zweden (3^e positie), en Finland (4^e positie). Henk Volberda schrijft de positionering van die Scandinavische landen mede toe aan het hoge aantal vrouwen in het parlement. De top-10 bestaat verder uit Nicaragua (5^e positie), Rwanda (6^e positie), Nieuw-Zeeland (7^e positie), de Filipijnen (8^e positie), Ierland (9^e positie) en Namibië (10^e positie). Henk Volberda stelt: “De onderzoekers hebben gekeken naar gelijkheid, niet naar ontwikkelingsniveau of welvarendheid. Zo moeten vrouwen in Rwanda bijvoorbeeld wel werken, om het gezin te kunnen onderhouden. Wereldwijd bekeken is 68% van de mate van ongelijkheid tussen mannen en vrouwen gedicht. Nederland bevindt zich met 75% wel boven dat wereldwijde gemiddelde.”

Tabel 1. Top-10 Ranking WEF Global Gender Gap Index 2018

Land	Ranking 2018	Verandering t.o.v. 2017	Mate waarin ongelijkheidskloof is gedicht (afgerond op gehele %)
IJsland	1	▶	86%
Noorwegen	2	▶	84%
Zweden	3	▲2	82%
Finland	4	▼1	82%
Nicaragua	5	▲1	81%
Rwanda	6	▼2	80%
Nieuw-Zeeland	7	▲2	80%
Filipijnen	8	▲2	80%
Ierland	9	▼1	80%
Namibië	10	▲3	79%
NEDERLAND	27	▲5	75%

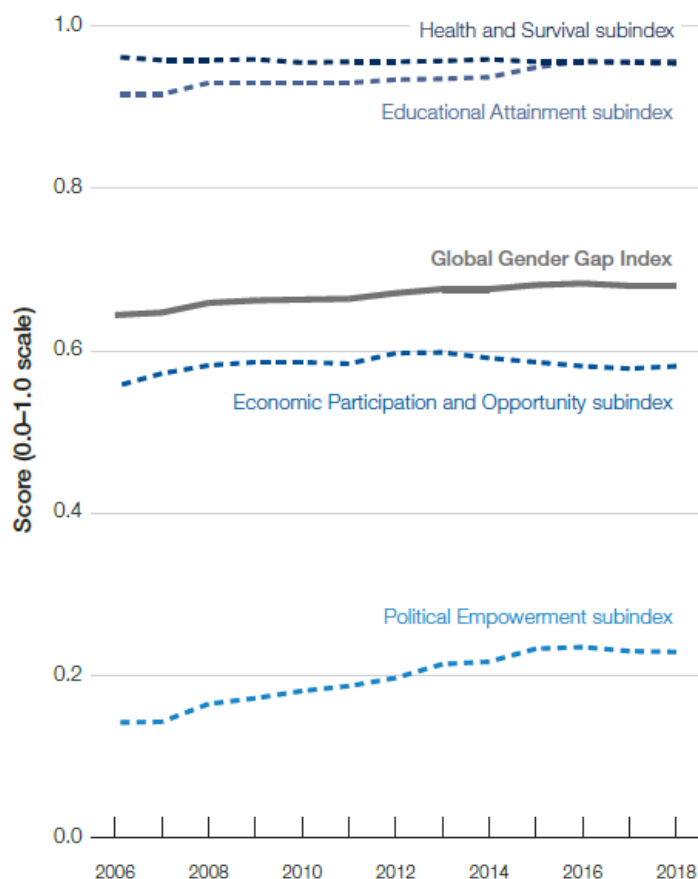
▶ = zelfde ranking; ▲# = stijging (van #) in ranking; ▼# = daling (van #) in ranking

Bron: Erasmus Centre for Business Innovation, op basis van *The Global Gender Gap Report 2018*, World Economic Forum

▪ **Vooraf in de politiek is er nog relatief veel ongelijkheid**

Van de verschillende onderdelen waar *The Global Gender Gap Index* naar kijkt is er vandaag de dag vooral nog ongelijkheid op het onderdeel politieke invloed (zie tevens Figuur 1). De daar aanwezige kloof is 77%. Met andere woorden: verhoudingsgewijs zijn er vrij veel mannen ten opzichte van vrouwen actief in de politiek. Volberda: “Van de 149 landen die beoordeeld zijn bij het onderzoek zijn er momenteel 17 met een vrouw als regeringsleider. Verder is gemiddeld 18% van de ministers en 24% van de parlementariërs vrouw. In Nederland is 36% van de parlementsleden vrouw tegenover 64% man. De verdeling van het aantal ministers naar geslacht kent een vergelijkbare orde van grootte als in het parlement (37,5% vrouw en 62,5% man). Het ontbreken van een vrouwelijke premier draagt eveneens bij een grotere kloof tussen mannen en vrouwen in Nederland.”

Figuur 1. Ontwikkeling van componenten van de Global Gender Gap Index, 2006-2018.

- **Het aantal vrouwen actief op het gebied van kunstmatige intelligentie en andere technische vakgebieden is relatief beperkt**

In de 2018-editie van *The Global Gender Gap Index* is eveneens gekeken naar de mate waarin mannen en vrouwen actief zijn op het vlak van kunstmatige intelligentie. De verwachting is dat kunstmatige intelligentie een belangrijke vaardigheid wordt in de toekomst. Uit deze vergelijking komt naar voren dat 22% van de professionals op het gebied van kunstmatige intelligentie vrouw is tegenover 78% man. Henk Volberda geeft aan dat deze constatering op termijn meerdere implicaties kan hebben: “een toenemende vraag naar professionals op het vlak van kunstmatige intelligentie, in combinatie met een gelijkblijvende verdeling [22% vrouw versus 78% man], kan de gender gap wat betreft economische participatie en kansen vergroten. Verder suggereert een dergelijke ongelijke verdeling tussen man en vrouw minder diversiteit in talent, met mogelijk nadelige gevolgen voor het innovatievermogen en inclusiviteit op de werkvloer. Tevens impliceert een dergelijke verdeling een gemiste kans om het tekort aan voldoende gekwalificeerd personeel in het technische vakgebied aan te pakken.”

Volberda vervolgt: “Ook op andere technische gebieden zijn vrouwen relatief ondervertegenwoordigd. Zo is in Nederland 27,5% van het R&D-personeel vrouw en 72,5% man. Ook het aantal afgestudeerde vrouwen in technische richtingen zoals ICT, engineering, fabricage, bouw, natuurkunde, wiskunde en statistiek is relatief beperkt ten opzichte van het

aantal mannelijke afstudeerders in die richtingen. Dit zijn juist sectoren waar het verminderen van de relatieve afwezigheid van vrouwen een onderbelichte kans vormt voor de verdere ontwikkeling ervan.”

Voor nadere informatie over dit rapport kunt u contact opnemen met professor Henk Volberda van RSM en het Erasmus Centre for Business Innovation, via. hvolberda@rsm.nl of 06/1297 2233.

Rotterdam, 18 december 2018